

Konceptet Nordiskt Skafferi

Nordiskt Skafferi (NS) är ett företag som handlar nordiska livsmedel direkt från producenter, och distribuerar varor direkt till slutkonsumenter. Till skillnad från liknande koncept med matkassar vänder sig NS till arbetsgivare. Tjänsten ges som en förmån till den anställde och fungerar som en prenumeration på nordiska matvaror. NS väljer matvaror baserat på säsong, tillgång och enligt riktlinjer för en hälsosam nordisk kost. Varorna plockas ihop i olika paket som ska göra att alla kan finna ett alternativ som passar hushållets behov.

Hur går det till?

Arbetsgivare köper en prenumeration av NS till de anställda, det fungerar som en förmån för den anställde. Den anställde väljer sedan ett paket som passar den anställdes hushåll, förslagsvis via webb eller digitala applikationer. Det finns olika paket baserade på tycke och smak. NS paketerar och levererar önskade produkter direkt hem till de anställda. Leverans kan, beroende på preferens hos den anställde, ske kvartalsvis, månadsvis eller veckovis. NS sköter inköp och avtal med producenter.

Tankarna bakom Nordiskt Skafferi

Den årliga prislappen på osunda matvanor beräknas år 2016 till 172 miljarder kronor i Sverige. Trots att media dagligen påminner oss om att ta ett hälsosammare val i vardagen är dålig folkhälsa alltjämt ett skenande problem. Detta är ett problem för arbetsgivare i Sverige, då bland annat kostnaden för sjukskrivning beräknas uppgå till 78 miljarder kronor år 2018. Det behöver bli enklare för människor att välja goda vanor och förbättra sin hälsa. Aktuella studier om nordisk diet visar på att en kost baserad på nordiska råvaror är likvärdig med den vedertaget hälsosamma medelhavsdieten och kan ha en positiv effekt på människors hälsa.

NS är framtaget för att förenkla för människor att välja nordisk mat. Av flera anledningar är det viktigt att samhället i större omfattning får upp ögonen för nordisk mat och dess goda fördelar. Konceptet ska även främja nordiska bönder och livsmedelsproducenter genom att efterfrågan på och medvetenheten om deras produkter ökar. Genom färre distributionskanaler,

kan livsmedelsproducenterna få bättre betalt för sina produkter då dyra mellanled reduceras. Förhoppningsvis kan konceptet på längre sikt innebära en högre självförsörjningsgrad inom Norden.

Konceptet är inspirerat av det nuvarande svenska friskvårdsbidraget. Ett företag anslutet till NS i köper en tjänst motsvarande ett "friskvårdsbidrag" - en prenumeration - till sina anställda. Med en prenumeration hos NS ska det vara enklare för den anställde att välja nordisk och sund mat. Idag finns friskvårdsbidrag som anställda kan utnyttja för att må bättre. Det innefattar hälsofrämjande aktiviteter, men främjandet av goda matvanor är inte inkluderat. Att öka medvetenheten kring nordisk mat - från produktion till konsumtion - ses därför ses som ett nödvändigt komplement till friskvårdsbidraget.

Arbetsgivare är en bra kanal att gå igenom för att få ett snabbare och större genomslag för nordisk mat, jämfört med marknadsföring mot enskilda personer. Ett anslutet företag marknadsför både sig själva genom att vara med och stödja den nordiska livsmedelsproduktionen, och sprider medvetenhet om nordisk mat.

Genom NS kan vi se till att minska onödiga mellanled, vilket gör att det är färre företag som ska ha betalt. Vi reducerar risken för höga prispåslag hos detaljhandel och kan se till att producenter kan få bättre betalt för sina produkter; ekonomiskt fördelaktigt för både konsument och producent. NS ska i första hand verka för att göra det enklare att välja nordisk mat och inte ha som huvudsyfte att vara vinstdrivande.

Varför välja nordisk mat?

Vad är nordisk mat?

Till nordisk mat härrör livsmedel som odlas och produceras i Norden. Traditionellt är nordisk kost säsongsanpassad och innefattar råvaror som till exempel havre, korn, råg, lingon, blåbär, kyckling, vilt, sill, rapsolja, ägg, bönor, ärtor, äpplen och rotfrukter.

Gott och hälsosmart

Folkhälsan försämras kontinuerligt i flera avseenden och det krävs insatser från många håll för att vända den trenden. Att välja nordisk mat kan vara en väg att gå mot en mer hälsosam befolkning. Kost baserad på nordisk mat kan enligt studier minska inflammationsfaktorer i samband med hjärt- och kärlsjukdomar. Nivåerna av skadligt kolesterol sjunker samtidigt som nivåerna av bra kolesterol ökar, alltså kan en nordisk kost ha en positiv inverkan på fördelningen av de två fettyperna.

Från nordisk mat kan man få i sig bra livsmedel rika på kostfiber från spannmål, vitaminer, proteiner, och långsamma kolhydrater. Frukt, bär, baljväxter, rotfrukter och grönsaker innehåller även mycket antioxidanter. Fet fisk och rapsolja är högkvalitativa fetter, som är att föredra framför mättade fetter från djur- och mejeriprodukter.

Dessutom bidrar de nordiska temperaturskillnaderna och mycket ljus till att bär och frukter får en högre halt av syra och sötma vilket förhöjer och fördjupar smakupplevelserna.

Stärker den lokala livsmedelsproduktionen

Genom att konsumera mat odlad och producerad i Norden främjas nordiska livsmedelsproducenter och i nästa led bidrar det till en levande landsbygd. Efterfrågan på de varor som produceras ökar, och det skapar incitament för befintliga aktörer att fortsätta sin verksamhet såväl som stimulans till nya. Statistiken säger att ungefär en bonde per dag lägger ner sin verksamhet i Sverige på grund av dålig ekonomi.

Hög standard i produktion, distribution och konsumtion

Att äta säsongsbaserad nordisk mat betyder färskare livsmedel som därför smakar godare och har ett högt näringsinnehåll. Det kräver relativt korta transportsträckor som sparar på resurser. Svensk djurhållning ställer höga krav på djurvälstånd vilket kvalitetssäkrar de varor som konsumeras.

Goda förutsättningar

Det nordiska klimatet innebär att behovet av kemiska bekämpningsmedel minskar, då skadegörare reduceras på en mer naturlig väg under den kalla vintern. Kombinationen av en relativt liten bekämpningsmedelsanvändning och strikta lagar gör att den nordiska maten är ett bra och klimatsmart alternativ. Mat producerad under goda förhållanden medför att konsumtion kan ske med gott samvete.

Varför ansluta sig som företag?

Anställdas välmående

Kostnaden för sjukskrivning ökar med 7 miljarder bara i år och beräknas uppgå till 78 miljarder kronor år 2018. För företag finns det alternativen att öka budgeten för framtida sjukskrivningar eller försöka förebygga ohälsa inom företaget.

NS är framtaget för att uppmärksamma om och äta god, hälsosamt mat från Norden. Att ansluta sig till tjänsten faller sig naturligt för den anställde eftersom det fås som en förmån genom arbetsgivaren. Dessutom sparar det tid och energi för den anställde, då handling och planering inte är lika krävande med hjälp av denna tjänst. Tid och energi kan därför ägnas åt annat som den anställde önskar. En hälsosam livsstil minskar risken för sjukskrivning som en följd av livsstilsrelaterad ohälsa. Minskad personalstyrka på grund av sjukskrivning är kostsamt för arbetsgivare, som alltså har allt att vinna på de anställdas välmående.

Attraktiv arbetsgivare

Att vara ansluten till NS kan göra företaget till en mer attraktiv arbetsplats. En medvetenhet om vad goda matvanor kan medföra stärker företagets hållbarhetsarbete i flera nivåer. Förmånen som ges den anställde kan göra arbetsgivaren mer attraktiv gentemot anställda.

Samhällsansvar

Att vara ansluten till NS visar att företaget vill bidra till utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Att ta ansvar som företag kan stärka det egna varumärket och därmed anses vara mer attraktiv ur konsument- och leverantörssynpunkt. Genom att ansluta företaget till konceptet NS gör företaget ett aktivt val som både främjar människor och planeten vi bor på. Företaget tar ansvaret ett steg längre i bemärkelsen att bygga en gemenskap och kunskap kring de positiva fördelarna med nordisk mat.

Nordiskt Skafferi gynnar de flesta och det mesta!

Referenser

What is a healthy Nordic diet? Foods and nutrients in the Nordiet study

<http://www.di.se/nyheter/gunhild-stordalen-vem-betalar-for-middagen/>

<http://www.regeringen.se/artiklar/2016/09/socialforsakringsministern-diskuterade-sjukfranvaro-med-statliga-arbetsgivare/>

<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/socialforsakringar/atgardsprogram-for-okad-halsa-och-minskad-sjukfranvaro/>

<https://fransverige.se/hallbarhet/industrin-foradling/>

<http://www.eatforum.org>

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6009948>

UNIK Utmaning KSLA

11-13 november 2016

Anna-Sofia Cappelen

Jessica Jansson

Johanna Pettersson